

فقر مردم و دلالتان خرید و فروش کرده در هرات

آذر

غلام نبی یکی از کارگران بیکار و آواره‌ی جنگ بادغیس است، او همراه با پنج تن از اعضای فامیل‌اش، گرده‌های‌شان را هر نفر به قیمت ۳۰۰ هزار افغانی فروخته‌اند. غلام نبی به یکی از رسانه‌های محلی گفت: «از مجبوری فروختم. اقتصاد ما بسیار ضعیف است... چون قاچاق به ایران رفته بودیم، توسط مرزبانان ایرانی رد مرز شدیم و از قاچاقبر نیز قرض دار ماندیم. برای پیدا کردن پول مجبور شدیم گرده‌های مان را بفروشیم.» برادر غلام نبی که سال گذشته گرده‌اش را فروخته بود، می‌گوید: «... حالا خیلی فرق کرده‌ام، نصف شدم. با بیل کار نمی‌توانم؛ پیاده‌روی نمی‌توانم؛ سنگین کاری نمی‌توانم.»^۱ بازار دلالتی «خریدوفروش کرده» به اندازه‌ی پروتق گردیده که در پوستره‌های تبلیغاتی نیز جا باز کرده‌اند.

اواخر ماه دلو شبکه تلویزیون «طلوع نیوز» اعلام کرد، فقر و ناداری در هرات باعث شده صدها تن در این ولایت که بیشترشان آوارگان جنگی‌اند گرده‌های‌شان را به فروش برسانند. صد نفر آنان تنها از روستای «سه‌شنبه» ولسوالی انجیل‌اند. در میان آن‌ها دو کودک ۷ و ۱۲ ساله و زنان نیز شامل‌اند. این گزارش تکان‌دهنده به سرعت زیاد در کشور منتشر شد. به گزارش رسانه‌ها، تنها یک بیمارستان خصوصی در شهر هرات، در مدت ۵ سال گذشته بیش از ۱۰۰ پیوند کلیه (گرده) انجام داده است.^۲ مقامات محلی و کشوری مجبور شدند سکوت چندین ساله‌ی‌شان را در این مورد بشکنند و از مسوولان شفاخانه و مراکز صحتی خصوصی که در دلالتی «خریدوفروش کلیه» دخیل‌اند، خواهان معرفی آن‌ها به محاکم عدلی و قضایی رژیم شدند. وحید قتالی، والی هرات گفت: «این یک واقعیت است که ناگزیری‌های اقتصادی بر مردم فشارهای بسیار وارد کرده است، اما نباید مافیایی صحتی از فقر مردم این‌گونه سواستفاده نمایند.» والی حکومت دست‌نشانده مانند سایر مقامات حکومتی هیچ مشکل با فقر مردم ندارد. مردم بخاطر فقر اقتصادی و زنده ماندن آزادند کلیه‌شان را بفروشند یا از گرسنگی بمیرند. در هر دو صورت محکوم به مرگ تدریجی‌اند. به ظاهر امر دغدغه‌ی والی رژیم پوشالی هرات این است که نباید مافیا سوء استفاده کنند؛ اما واقعیت قضیه این است که چگونه ممکن است مافیا بدون همکاری و هماهنگی مقامات رژیم، دست به این کار بزنند.

در جای دیگر، والی هرات به صورت ابهام‌آمیز می‌گوید: «متخلفان گرده فروشی مجازات می‌شوند.» دقیقاً معلوم نیست که منظورش از این «متخلفان گرده‌فروشی» چه کسانی استند؟ مردمان بدبختی که از ناچاری مجبوراند کلیه‌های‌شان را بفروشند و یا وابستگی مریضان که برای نجات بیمارشان ناچاراند کلیه‌ی را خریداری کنند و یا هم دلالتان و مافیایی که از این راه سود هنگفتی به جیب می‌زنند؟!^۳

دستگیر نظری، سخنگوی وزارت صحت عامه در ارتباط به این موضوع می‌گوید: «بر اساس یک مقرر که وزارت صحت عامه افغانستان ساخته است، هیچ کس به جز اعضای خانواده یک فرد نمی‌تواند گرده خود را بدهد یا بگیرد.»^۴ مشکلات مردم افغانستان بسیار فراتر از این است. با امر نهی چیز حل نمی‌شود. باید به درد و مشکل مردم رسیده‌گی صورت گیرد. این اظهار نظرهای غیرمسوولانه، نه فقط مردم بیچاره را به دام مافیا رها کردند است، بلکه همدستی با آن‌ها نیز هست. اظهارات یک عضو «مجلس نمایندگان» رژیم مزدور، بیانگر این مسئله است: «در حالی که مردم به دلیل فقر عضو بدن‌شان را می‌فروشند، اما حکومت در تلاش آن است تا قرار داد تهیه ۱۸ نوع گوشت را در ارگ ریاست جمهوری تصویب کند.»^۴

گزارش «خریدوفروش کلیه» در شبکه طلوع نیوز، اولین بار نیست که به رسانه‌ها راه پیدا می‌کند و چنین جنایت هولناک رسانه‌ی می‌گردد. چند سال قبل، روزنامه اطلاعات روز گزارش از شهر هرات منتشر کرد که فردی به نام علی، معتاد به مواد مخدر ادعا می‌کند که چندین بار دلالتان «خریدوفروش کرده» از وی خواسته تا گرده‌اش را به فروش برساند؛ حتی در مورد قیمت‌اش به مبلغ ۷۰ هزار افغانی توافق شده بود، اما به دلیل نداشتن ضامن این اتفاق نیافتاد. بر مبنای همان گزارش فردی دیگری بنام مستعار عبدالشکور ۲۸ ساله به خاطر مریضی همسر و نداشتن پول مجبور می‌شود، گرده‌اش را به مبلغ ۱۲۰ هزار افغانی به فروش برساند. طبق یک گزارش دیگر، شفیق الله بخاطر بیماری کلیوی از کابل به هرات می‌آید، ۳۳۰ هزار افغانی به اهدا کننده کلیه و مبلغ ۴۰۰ هزار افغانی را هزینه عملیات در بیمارستان خصوصی پرداخت می‌کند.

بیماری کلیوی یک مریضی جهانی است، تحت نظام سود و سرمایه همه چیز به منبع درآمد تبدیل گشته است. بیماری کلیوی و تداوی آن نیز وسیله جهت انباشت سرمایه گردیده است. در سطح جهان، از هر ده نفر یک نفر به بیماری کلیوی (حاد) دچار است و طبق گفته وزارت بهداشت جهانی، بین ۵ تا ۱۰ برابر این آمار بیماری خفیف کلیوی وجود دارد. حالا سوال این است که بیماران کلیوی چگونه باید معالجه شود و در افغانستان این بیماری چگونه معالجه می گردد؟

شفاخانه «لقمان حکم» در ۱۳۹۵ در شهر هرات تاسیس گردید. این شفاخانه پیوند کلیه در افغانستان را آغاز کرد. فرید احمد اعجاز مسوول این شفاخانه، مدتی بعد گفت که سالانه در کشور، بیش از ۳۰۰۰ تن نیاز به پیوند کرده دارد؛ سه سال بعد از تاسیس شفاخانه لقمان و پیوند کرده در این شفاخانه و خرید و فروش گسترده آن، وحیدالله مایار، سخنگوی وزارت صحت عامه، گفت: «هنوز شاهد خرید و فروش کلیه در سطح کشور نبوده‌اند.» او افتخارانه ادعا می کند: «بیشتر از ۹۶ درصد بیماران این بخش در داخل کشور تداوی شده و کمتر از ۴ درصد به بیرون از کشور مراجعه می کنند.» این ادعای مبالغه آمیز زمان مطرح می شود که در کل شفاخانه‌های کشور فقط چند پایه دستگاه «دیالیز» وجود دارد!

خلاصه، تجاوز و اشغالگری، جنگ و ناامنی، ستم، فقر، بحران صحتی، افغانستان را به ویرانه‌ی مبدل نموده است و مردمان فقیر و ستم‌دیده‌ی مجبوراند، برای زنده ماندن‌شان، اعضای بدن خود را بفروشند. «اداره هماهنگی کمک‌های بشردوستانه سازمان ملل متحد» در افغانستان گفته است، شمار افراد نیازمند در این کشور در یک سال گذشته دو برابر شده، به بیش از هجده میلیون نفر رسیده است. تقریباً نیمی از کودکان این کشور با خطر سوء تغذی مواجه‌اند. به راستی چرا چنین وضعیت در کشور حاکم است؟ چرا مردم افغانستان مجبوراند برای زنده ماندن اعضای بدن‌شان را بفروشند؟ چون منافع رژیم دست نشانده و اربابان امپریالیستی‌شان در ضدیت با منافع مردم قرار دارد و «بیداری مردم» ناقوس مرگ دم و دستگاه آن‌ها را به صدا در خواهد آورد. در موجودیت این دولت مزدور و برادران طالبی‌شان وضعیت هولناک مردم ادامه خواهد یافت و هیچ امید به بهبودی آن متصور نیست. خلق‌های افغانستان نباید با این دو بدیل («جمهوریت» یا امارت) یا ترکیبی از این دو مواجه باشند. وظیفه و رسالت کنونی ما در کنار خلق‌های کشور، تلاش و مبارزه برای اریه بدیل انقلابی و کمونیستی است؛ چون تا زمان که فراتر از سیستم فعلی نیندیشیم و برای جهان بهتر مبارزه نکنیم، دنیای فاقد سود و سرمایه به خودی خود به وجود نخواهد آمد. جهانی که در آن انسان مجبور نباشد بدن و اعضای بدن خود را بفروشد. برای حل بنیادی تمامی مشکلات از جمله فقر و ناامنی، نیاز به مقاومت علیه نیروهای اشغالگر و در کل انقلاب است. انقلاب دمکراتیک نوین با جهت گیری سوسیالیستی است.

۲۸دلو

۱. خبرگزاری، اسپوتنیک «بازار گرم کرده فروشی به خاطر فقر در هرات» ۱۰ فبروری ۲۰۲۱

۲. سایت بی بی سی، «فروش کلیه به خاطر تنگدستی در هرات»، ۹ فبروری ۲۰۲۱

۳. همان منبع

۴. بی بی سی فارسی، «فروش کلیه به خاطر تنگدستی در هرات» ۹ فبروری ۲۰۲۱